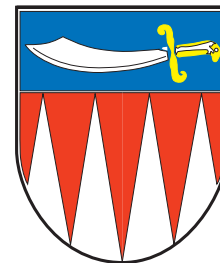

Pod hanáckým žudrem

www.prikazy.cz

Ročník XIX.

Občasník pro Příkazy a Hynkov

číslo 6.

Listopad - prosinec 2018

Vážení spoluobčané,

jedno volební období skončilo a druhé brzy začne. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem bývalým zastupitelům, kteří rozhodovali moudře, uvážlivě a pro naši obec vykonali veliký kus poctivé práce.

Letošní komunální volby byly v porovnání s těmi, co proběhly před čtyřmi, či osmi lety jiné. Přesněji řečeno, předvolební kampaň byla jiná. Byla osobní, plná záměrných lží a pomluv, bez soupeření konkrétních volebních programů pro rozvoj naší obce. Možná je to způsob jakési „lepší komunikace“, o které v těchto materiálech byla zmínka. Těžko tomu rozumět. Většina obyvatel naší obce se jistě shodne na tom, že není potřeba obsah předvolební kampaně více komentovat, každý si udělal svůj názor.

Možná i proto přišlo k těmto volbám zhruba o 10% více voličů než k těm minulým. Všem, kteří takto vyjádřili svůj názor na dění v naší obci bych chtěl moc poděkovat. Všichni, co k se dostavili do volebních místností ukázali, že jim záleží na tom, jak se bude naše obec dál rozvíjet a jak se nám v ní bude žít. Voliči rozhodli a výsledek je potřeba respektovat. Blahopřeji všem zvoleným zastupitelům a doufám, že si budou počínat stejně dobře, jako jejich předchůdci.

Vlastně teprve teď všechno začíná. Po složení slibu mohou zástupci zvolených stran a hnutí ukázat, jak vážně to myslí s plněním svých volebních programů. Je jen na Vás, na voličích, zda budete chodit na zastupitelstva, počínání svých zástupců sledovat a poté objektivně vyhodnotíte, co dobrého jednotliví zastupitelé pro tuto obec v následujících 4 letech vykonali.

*Příjemné podzimní dny prožité v duchu 100. výročí
založení samostatného státu přeje*

Jarek Sívek

Zprávy z Rady

Vážení čtenáři, ve sloupku VÍTE ŽE, Vás chceme informovat o zajímavých věcech projednávaných Radou obce, která se pravidelně schází každých čtrnáct dní. Vybrali jsme pro Vás ty nejzajímavější:

Rada obce schválila:

- cenovou nabídku Levné koupelny R+P z Olomouce na dodání a pokládku dlažby dle grafického návrhu na chodbě 2. NP v Záloženském domě za celkovou cenu 157.662 Kč vč. DPH
- cenovou nabídku od společnosti 2MAX z Prostějova na dodání dubových desek na výrobu stolů do restaurace v Záloženském domě za celkovou cenu 24.028 Kč bez DPH
- nabídku na podání žádosti o dotaci na vybudování cvičících prvků a Workoutové sestavy na Hynkově od společnosti RPSC ideas z Olomouce
- bezúplatný převod sirény na budově školy včetně dálkového ovládání do majetku obce a její další používání jako součást Jednotného systému varování a vyrozumění na základě žádosti Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje
- smlouvu o uzavření budoucí smlouvy o připojení odběrného el. zařízení v k. ú. Hynkov pro dočišťovací rybníky mezi Obcí Příkazy a ČEZ Distribuce, a.s.
- osvobození spolků v obci od placení stočného
- bezplatný pronájem velkého sálu Záloženského domu na Benefiční koncert pro Sárinku, který se uskutečnil dne 23. září 2018
- cenovou nabídku na osázení části pozemku p. č. 444/28 v k. ú. Příkazy za dálnici od pana Ing. Libora Tandlera ve výši 164.775 Kč. Výše dotace činí 95 %.
- podání žádosti na Magistrát města Olomouce, odbor koncepce a rozvoje na vypracování územní studie pro zástavbu rodinnými domy lokality Z 2, parc. č. 325/ 1 – 325/ 5 v k. ú. Příkazy. Náklady na vypracování územní studie hradí stavebník.

Josef Škrabal

PODZEM – aneb, co se orodilo

Přestože se v minulých dnech ukázaly ranní podzimní mrazíky, zatím u nás nedokázaly spálit květy, které konečně po letních vedrech vykvetly, a tak měli možnost ukázat, co se urodilo, i ti, kteří dosud tvrdili, že jim nic. V pátek 5. října večer jsme některá výstavní místa v přízemí naší školy museli doplňovat břečtanem a psím vínem, ale v sobotu před zahájením výstavy jsme exponáty přibližovali k sobě, aby se všechny vešly.

Děkujeme všem ochotným lidem (přišlo jich téměř padesát a byli nejen z Příkaz, kteří přinesli ovoce, zeleninu, brambory, řepu (exponáty pak většinou byly věnovány dětem do školní jídelny), květiny ve vázách, květináčích, vazbách či použitých do podzimních věnců a srdíček a také úrodu zpracovanou do buchet, koláčů, chleba i moštu. Děkujeme rovněž dětem za vytvořené obrázky a figurky a každému, kdo nasbíral šípky, žaludy, kaštiny, bukvice, ořechy, traviny, listy, větvičky. Tento přírodní materiál využili děti i dospělí k vytvoření podzimních sluníček, věnečků nebo zápichů ve tvaru dětských dráček pod vedením paní Gabriely Kvapilové, která ochotně pomáhala a radila po celou dobu trvání výstavy.

Velký dík patří i paní Kamile Poláškové, jež se zapojila nejen zapůjčením exponátů, ale i při podávání informací o exponátech, občerstvení a úklidu, paní zastupující ředitelce školy Mgr. Miroslavě Vacové a starostovi obce ing. Jaroslavu Sívkovi i zaměstnancům obce za vzornou spolupráci a členům kulturní komise Haně Čepělové, Renatě Mikotové, Zdeňku Mikolajczykovi, Ludmile Vočkové, Zdeně Zbořilové za vše, co kolem organizace výstavy udělali.

O tom, že námaha stála za to, svědčí zápisy hostů výstavy, kterých zde bylo přes sto. Vybírám jeden:

„Moc se nám výstava líbila a tvoření bavilo.

Markéta, Vojta a Šimoněk Protivánkovi z Nákla.“

*Za Kulturní komisi při Radě obce Příkazy
Mgr. Božena Mikolajczyková*

OSLAVY LESA NA FLOŘE

„Lesy v Olomouckém kraji – lesy pro lidi“

Lesníci z Lesů České republiky ve spolupráci s dalšími organizacemi připravili v Rudolfově aleji ve Smetanových sadech zábavné poučení o lese. Protože se v prvouce a přírodovědě o lese učíme, věnujeme se environmentální a ekologické výchově, vypravili jsme se vlakem všichni do Olomouce získat nové informace.

Děti procházely 16 různých stanovišť, na kterých plnily úkoly s přírodovědnou tematikou, odpovídaly na otázky a získávaly razítka na průvodní kartu. Mezi aktivity na stanovištích patřilo sázení stromků, poznávání stromů a zvířat, slepecká chůze po stezičce z různých lesních materiálů a jejich určování, přehlídka dravců, loveckých psů, přiřazování rostlin a živočichů do příslušného biotopu, skládání puzzle obrázků zvířat a rostlin, ukázka sochaření motorovou pilou, poznávání zvířecích stop. Viděly myslivecké trubače a s radostí si troubení vyzkoušely. Po získání deseti razítek obdržela celá třída odměny. Počasí se vydařilo, program byl zajímavý a děti získaly spoustu informací a zážitků.

Eva Zvěřová

Adventní věnec

Jiří Vinkler

Když první svíci zapálíš,
vzpomeň si na tu krásnou chvíli,
kdy kolem nás šuměl les
a my se prvně políbili.

U druhé svíce, když rozhoří se,
pohlédni na tu jasnou zář.
Uvidíš obraz s ozářeným rámem
a v něm snad i moji tvář.

Až třetí svíci rozsvítíš,
snad myšlenkou budeš se mnou
a trojúhelník plamíneků
bude bojovat s tichou tmou.

Jakmile čtyři svíce budou hořet,
Čas naděje a lásky se rozhostí,
Bez tebe, v hlavě s tebou,
zdobit stromek,
čas čekání na tebe
bude věčností.

Podzim v klubu seniorů

Na konci měsíce září zahájil klub seniorů své pravidelné středeční schůzky v klubovně hotelu Záložna. Na přivítanou po prázdninách jsme si pochutnali na výborné vídeňské kávě a zákusku a seznámili jsme se s programem, který nás do konce roku čeká.

První velmi zdařilou a bohatě navštívenou akcí byla 3. října přednáška a prezentace o indonéském ostrově Borneo, kterou nám přednesl již náš tradiční lektor Mgr. Andrej Pavlovič Ph.D., kterému děkujeme za přízeň k našemu klubu a již teď se těšíme na další slíbenou návštěvu.

V úterý 9. října jsme navštívili Dům armády v Olomouci. Plukovník Milan Žuffa nám ukázal zdařilou expozici věnovanou vzniku a působení československých legií v Rusku, Itálii a Francii. Velmi pěkný a poutavý výklad byl věnován událostem spojeným s rozpadem Rakousko-Uherska, průběhem 1. světové války a následně vznikem samostatné Československé republiky. Ze svého vlastního bohatého archivu nám ukázal spoustu fotografií, dobových dokumentů a předmětů spojených s působením našich legionářů v Evropě. Ke stému výročí vzniku naší republiky se plukovník Žuffa s námi ještě vrátí v listopadu, kdy navštíví náš klub v Příkazích.

Desátého října jsme si promítali filmy ze života v naší obci.

A co nás ještě dalšího zajímavého v tomto roku čeká? Poslední den měsíce října nám bude představen Nový Zéland. O své cestě a zážitcích z tohoto ostrovního státu se s námi podělí Jirka Vaca se svojí přítelkyní Denisou. V listopadu si přijde popovídat hanácký spisovatel Petr Linduška z Litovle. Rovněž v měsíci listopadu máme přislíbenou exkurzi v podniku Alibona v Litovli. A v prosinci bude Mikuláš, předvánoční posezení a již tradiční Silvestr. Podrobný program seniorského klubu naleznete na našich webových stránkách.

Jaromír Tomanec

Kulturní akce v Příkazích a Hynkově

LISTOPAD

- 9.11. (pá) Po stopách svatého Martina
30.11. (pá) Rozsvícení vánočního stromu na Hynkově

PROSINEC

- 1.12. (so) Předvánoční Příkazy + rozsvícení vánočního stromu
8.12. (so) Volejbal – Mikulášský turnaj - Sokol Příkazy
8.12. (so) Mikulášská nadílka na Hynkově
20.12. (čt) Adventní koncert
26.12. (st) Stolní tenis - Štěpánský turnaj – Sokol Příkazy
29.12. (so) Silvestr seniorklubu

Máte-li vánoční ozdoby, které byste chtěli ukázat návštěvníkům vánoční akce a zapůjčit pro výstavu, můžete je přinést do 29.11.2018 na obecní úřad, nebo se domluvit s členy kulturní komise.

Výstava „PODZEM ...“ zaujala všechny generace

„Senior klub“ v Domě armády

Školní družina

Ve čtvrtek 11. října 2018 jsme se, jako každý rok, zapojili do celorepublikové soutěže „72 hodin“ – pomáhám, protože chci. Jedná se o projekt, kdy se po 3 dny zapojí různé organizace, sdružení či dobrovolníci do aktivit, kterými se snaží zlepšit naše životní prostředí. Dobrovolníci po celém Česku pomáhají druhým, přírodě či jejich okolí. Cílem tohoto projektu je zapojit co nejvíce mladých lidí a ukázat jim, že stačí málo, aby společně dokázali mnoho. Přesvědčit je, že jsou sami schopní změnit věci, které se jim nelíbí. Naučit je spolupracovat a víc vnímat věci kolem sebe.

Cílem našeho „družinového“ projektu bylo uklidit okolí naší školy a místa, kam si chodíme hrát. Začali jsme tedy před školou a postupně pokračovali ke kapličce, uklidili jsme odpadky v celém areálu TJ i po okrajích lesa, kde se odpadků našlo asi nejvíce. Dále jsme pokračovali od hřiště před Záloženským dům a zpět ke škole. Úsek jsme neměli příliš dlouhý, ale odpadků jsme našli dost i přes to, že jsou odpadkové koše téměř na každém rohu. Ráda bych poděkovala všem dětem, které se s ŠD zapojily do tohoto projektu. Všechny děti poctivě sbíraly každý papírek, který potkaly, i pár kolemjdoucích nám pomohlo nasbírat nepořádek do určených pytlů. Kromě dobrého pocitu, že jsme pomohli naší planetě, dostaly děti i sladkou odměnu, od organizátorů projektu dostaly děti gumové náramky a připínací placky s logem projektu.

Za ŠD Kateřina Hrubá

Děti ve ŠD pomáhají naší planetě

Foto k článku Oslavy lesa na floře

VÝSLEDKY VOLEB DO ZASTUPITELSTVA OBCE PŘÍKAZY KONANÝCH VE DNECH 5.10.-6.10.2018

Počet osob zapsaných v seznamu voličů
Počet voličů, kterým byly vydány úřed. obálky
Volební účast

1065
683
64,1 %

Jména a příjmení zvolených členů zastupitelstva

Volební strana č. 1 – Sdružení nezávislých kandidátů PRO PŘÍKAZY a HYNKOV

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Josef Škrabal	477	378	99
2.	Jaroslav Sivek	419	344	75
3.	Ivana Spurná	351	301	50
4.	Václav Konopka	417	324	93
5.	Milena Hekelová	411	343	68
6.	Karel Johannes	348	300	48
7.	Lubomír Kadlec	361	285	76
8.	Jaromír Vachutka	414	329	85
9.	Jiří Vaca	416	340	76
10.	Zdenka Kučeříková	359	312	47

Volební strana č. 2 – Sdružení nezávislých kandidátů Volby 2018

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Lubomír Hřivna	135	104	31

Volební strana č. 3 – Česká strana sociálně demokratická

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Karin Lakomá	250	171	79
2.	Marta Urbánková	215	111	104
3.	Petr Dítě	213	144	69
4.	Martin Peřina	200	98	102

Jména a příjmení náhradníků

Volební strana č. 1 – Sdružení nezávislých kandidátů PRO PŘÍKAZY a HYNKOV

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Libor Tandler	333	291	42
2.	Václav Lakomý	351	300	51
3.	Jiřina Švarcová	352	280	72
4.	Josef Směšný	356	305	51
5.	Jaromír Tomanec	336	289	47

Volební strana č. 2 – Sdružení nezávislých kandidátů Volby 2018

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Jarmila Hřivnová	122	98	24
2.	Stanislav Hejtman	97	28	69
3.	Tomáš Lakomý	89	62	27
4.	Lenka Dítětová	87	62	25
5.	Jiří Huf	50	20	30
6.	Václav Kocourek	52	38	14
7.	Jana Kaňková	53	39	14
8.	Miroslav Janíček	39	30	9

Volební strana č. 3 – Česká strana sociálně demokratická

Poř. č.	Jméno a příjmení	Počet hlasů celkem	Počet hlasů Příkazy	Počet hlasů Hynkov
1.	Filip Vočka	200	95	105
2.	Petr Kocourek	170	119	51
3.	Žaneta Sekuličová	154	110	44
4.	Květoslava Hojná	177	129	48
5.	Vladimír Koubek	147	75	72
6.	František Zapletal	121	83	38
7.	Iva Hymrová	152	106	46
8.	Kateřina Nevařilová	129	79	50
9.	Michal Škrabal	161	113	48
10.	Petra Vlková	161	113	48
11.	Dušan Večeřa	184	130	54

MEDVĚDÍ STEZKA

V sobotu 12.5.2018 jsme se s našimi závodníky zúčastnili regionálního – župního závodu v přírodě: Medvědí stezka - závod Zálesácké zdatnosti. Konal se v Náměšti na Hané, což byla pro nás malá výhoda. Jedná se o závod dvoučlenných či tříčlenných hlídek v běhu přírodním terénem s překonáváním překážek a plněním úkolů např. orientace, uzlování, odhad, překážka, součinnost, práce s mapou, první pomoc, topoznačky, rostliny atd. Na tento nelehký závod se vydaly tyto dvojice: Alice Kozáková a Lucie Štědrá, Kristýna Hřivnová a Tereza Vlková, Simona Dvořáková a Adam Kozák, Zuzana Dostálová a Klára Skácelová a poslední dvojice Markéta Krčmová a Sára Vlková. Pro některé to byl jejich 1. takovýto závod a nečekali, jak to bude náročné. Určitě dobrá fyzická, orientace v terénu a hlavně spolupráce závodníků ve dvojici byla velice důležitá. Abych řekla pravdu, tak určitě i pro některé z nás by nebyl tento závod až tak jednoduchý, jak se zdá. Zde byli závodníci z celého okresu, a také byli rozděleni podle věku. A když vezmeme v potaz, že závod se koná za každého počasí, můžeme být rádi jaké hezké, sice parné, počasí nám vyšlo, protože déšť by závod hodně ztížil.

Naše závodnice v kategorii „žáčky I“ se mohou pochlubit těmito výsledky: Zuzana Dostálová a Klára Skácelová 3. místo, Markéta Krčmová a Sára Vlková 4. místo.

Závodnice v kategorii „žáčky II“: Kristýna Hřivnová a Tereza Vlková 3.místo, v kategorii „žáčky III“: Alice Kozáková a Lucie Štědrá zasloužené 1. místo!!! V kategorii „žáci II“ bojoval Adam Kozák se Simonou Dvořákovou a obsadili 3. místo. Tímto skvělým a nečekaným úspěchem postoupily 4 dvojice závodníků do Krajského kola závodu, který se konal 27.5.2018 v Rožnově pod Radhoštěm. Toužbylo náročnější, protože zde jsme ještě nezávodili. I když si asi myslíte, že se otázky na jednotlivých stanovištích opakují, je to už brnkačka, tak to se velice mýlíte. Co takhle třeba uzly, topografické značky nebo zdravotvěda. To musí být opravdu velké znalosti. Každopádně i v tomto náročném kole soutěže si děti vybojovaly skvělá místa. Hřivnová a Vlková 5. místo, Dostálová a Skácelová 9. místo, Kozák a Dvořáková 7. místo a Kozáková a Štědrá neuvěřitelně skvělé 1. místo. Holky postoupily do republikové soutěže, která se konala 8. - 10.6.2018 v Rekreačním středisku Tesla – Horní Bradlo. V tomto asi nejnáročnějším závodě ze všech třech, se umístily na 12.místě.

Všem účastníkům moc gratulujeme, věříme, že si závody užili a těší se na příští rok.

R.S.

Vernisáž v

Cesta z černobílé Hané až po barevný konec světa a zpět“

V sobotu 8. září letošního roku ve štere hodine odpoledne proběhla v Příkazském skanzenu vernisáž v

členu rodine Zlámalové, kerá pochází z Příkaz. Podli pozvánke tod' měl bet pře zahájení v

Od třeti hodine se ve skanzenu pomalo scházela členi celé Zlámalové rodine, nekery z nich znám, třeba pani Marta Sirotková s dětma Oló, Pavló a Michalem. Přebávalo e dalších ledi, bohužel zas převážně cezich, tech příkazských tam belo málo. Zahlidla sem tam e známýho fotografa Jindřicha Štreita, keré ale mosel brzo odjet.

Neco po štvrté hodině pak začalo v galerijních prostorách nad jizbama samotny zahájení v

me sme se dočkale e očekávanyho vestópeni pana Jiřího Suchyho. Tak sme si muhle společně s ním zazpívat písničke dobře známý z dobe myho mládi, třeba „Krajina posedlá tmou“, kerá se zpívávala hodně o táboráku, „Pramínek vlasů“ a „Měla vlasy samou loknu“. Pan Suchý, přestože ož má nejaký leta, nás ani troško nezklamal. V pruběho svyho vestópeni nám představil svó, jak on říkal, sekretářko, manažerko nebo asistentko pani Ireno Zlámalová, keré říkal „Ajrín“, pře podli písničke.

Vestavovany fotke postupně nafotile pan Vladimír Zlámál, narozené r. 1896 v Příkazích. O něm se zminim vic.

V mládi neměl ževot jednoduché, jak ostatně ani jeho vrstevnici, protože v r. 1914 začala první světová válka. On sám se ji zučastnil jako důstojník dělostřeleckýho pluku néprv na východni frontě, kde prošil Volyň, Halič, Rumunsko, pozděš na západni frontě, a to v Alsasko-Lotrinsko, Belgii, Francii, Verduno. Dál přešla fronta italská, kde bel e zraněné a ze svyho zranění se dloho lécel.

Po celó dobo válke pořizoval válečný záběre ze svých frontových pusobišť. Materiál potřebné pro svó činnost' mo na fronto posílala jeho sestra Marie, kerá s ním održovala za celó příkazský rodino kontakt. Po skončení válke se odstěhoval do Prahe, kde se stal členem Klubu československých fotografu amatéru. Řada jeho fotografií bela na v

Na v

Na v

Zatim posledním fotografojicim členem Zlámalove rodine

je Jakub Zlámál, narozené v 1991. Má rád procházke v přírodě a objevování nových míst a teto momente pak zvětčnje na svých fotkách. Zajímaji ho take roční období. Cestuje e po exotických zemích; na v

Ružo meze trnim v rodině fotografu představuje pani Irena Zlámalová, maminka Jakoba. Pani „Ajrín“ krom inyho veočovala keramiko a příležitostně se věnovala e fotografii. Skládá písničke, hrá a zpívá v kapele. Vešlo ji e CD jejich písniček. Dnes fotografoje a verábi krásny šperke z cino a polodrahokamu, kery nám na v

Pan Suché po okončení vernisáže v

Bela otevřená e hospudka, kde prodávala vinko, pivo, párke v rohléko, neco sladkyho. Bohužel sortiment došil brzo po skončení vernisáže, a tak se ledi pomalo začle rozcházet.

Belo to moc pěkný odpoledne a Ti, co tam nebele, měle zkrátka smulo.

Z.Z.

Družba mezi lužickosrbským Zeissigem a hanáckými Příkazy trvá už 35 let

Když jsme v pátek 14. září za vydatného lijáku odjížděli na družební návštěvu do Zeissigu, vrtalo mi hlavou, co ti chudáci z Zeissigu budou za takového počasí s námi dělat a také, s čím nás zase zaskočí. Naštěstí lepší slunné počasí jsme si nemohli přát a dá se i říci, že i organizace návštěvy byla srovnatelná s tou naší při jejich návštěvě u nás v roce 2016. Ta se nám tehdy vydařila a byla hosty vysoce ceněna. Nakonec se všichni po těch 35 letech vzájemně známe, známe osudy našich rodin a tak například i můj hostitel Heinz ví, kdo je v Příkazích „Čibr“, a že většina našich přátel ví, že jsem zvěrolékař, který se bohužel už nechlubí jako dříve plnými stájemí dobytka, protože kromě tří drobných farmářů už hospodářská zvířata nikdo ve vesnici nechová.

Přivítání proběhlo tradičně před školkou a obecním úřadem. Jako vždy bylo spontánní a srdečné. Poté jsme se odebrali do romantické, typicky lužické usedlosti na návsi. Vždy jsem ji při každé návštěvě obdivoval. Nyní tuto usedlost koupila obec a zřídila v ní muzeum lužické kultury, která je nám velice blízká. Vždyť až do třicetileté války byla Lužice součástí českého království. Při vzniku nového státu v roce 1918 se pokusil Beneš o její navrácení. Neúspěšně. Nemyslím, že by si tím lužičtí Srbové pomohli. Je chvályhodné, že tamní lužická komunita se tak hrdě a cíleně hlásí ke své tradici, nápisy jsou všude v němčině a srbsčině, bohužel srbsčinou mluví velice málo obyvatel. To při mých prvních návštěvách Zeissigu všichni starší lidé mluvili srbsky a k domluvě jste němčinu vůbec nepotřebovali. Je to dáno tím, že se srbsky doma nemluví, na rozdíl např. od jižního původně rakouského Tyrolska, které po první světové válce bylo přičleněno k Itálii, s italsko-německými nápisy, nebo naše Těšínsko s česko-polskými nápisy, nebo jižní Slovensko se slovensko-maďarskými nápisy. Tam všude doma mluví rodnou řečí. Přitom srbsčina se na školách v lužickosrbském regionu učí. Určitě k vytěsnění srbstiny přispěla i situace po

druhé světové válce, kdy nevyhnutelně docházelo ke vzniku smíšených manželství. Vždyť i Heinzova maminka – Srbka si po válce vzala Němce z Wupertálu, když jí přišel říct o smrti jejího bratra, kamaráda, se kterým prožil fronty druhé světové války. No, aby se domluvili, museli mluvit německy. Ale s tím se bohužel nedá nic dělat. No, a nebyli by to naši zeissigští přátelé, aby nás něčím nepřekvapili. Hned při uvítání obdržel každý kulatou zelenou plaketku s příchytou na oděv. Nesla název obou obcí a označení roku, velkou 2018. Měli ji i všichni naši hostitelé. Na dvoře krásné usedlosti byly připraveny stoly a lavice. Pohoštění formou švédských stolů bylo lukulské. Takový sortiment dobrot – jídel, cukroví a ovoce hned tak neuvidíte. No, a nejen mně nejvíc chutnala typická lužická polévka. Slavnostního přivítání se ujali představitelé tamního sportovního klubu spolu s místním starostou. Ti také předali dosud žijícím spoluzakladatelům této družby (většina jich již nežije) Martinu Kasperovi a Jiřímu Hřivnovi pamětní medaile. A také německo-českou knihu zachycující celých 35 let našeho přátelství, plnou fotodokumentace našich vzájemných návštěv. Představitelé našeho Sokola Jarda Hrubý, Petr Bednář a „blondák“ Čapka předali velký transparent s hromadnou fotografií před naší kaplí při návštěvě zeissigských u nás v roce 2016. A také dva sudy litovelského piva. K příjemné pohodě večera přispělo i hudební vystoupení paní Jitky, Češky z německo-českého pomezí, která hrála a zpívala skladby německé a české. Mezitím jsme si prohlédli nové muzeum lužické kultury umístěné v půdním prostoru této krásné usedlosti. Netušil jsem, že tyto prostory jsou tak rozsáhlé a plné fotodokumentací z činnosti místního lužického tanečního souboru. A také tam najdete fotografie z naší družby, kde se sami poznáte. Součástí projekce je výstava lužickosrbských krojů a také ukázky bydlení, znázorňující, jak se kdysi na Lužici žilo.

Druhý den pro nás naši hostitelé připravili návštěvu asi třicet kilometrů vzdálené atrakce tzv. Bludných kamenů, jakéhosi arboreta, které bylo vybudováno na místě vytěženého hnědouhelného lomu. Přiznám se, že tak velké a pompézní arboretum s takovým množstvím pro nás známé i neznámé flory jsem dosud neviděl. V restauraci arboreta jsme měli připravený oběd, kde jsme si jídlo ze tří menu vybrali již doma. Po obědě nás naši hostitelé přepravili k asi dvacet kilometrů vzdálenému Krobotovu mlýnu. Tento velký ze dřeva vybudovaný areál, sestávající ze čtyř do čtverce rozmístěných objektů, vytvářejících velké nádvoří, byl postaven na zelené louce jako hold lužické kultuře a v duchu jejích tradic. S velkým funkčním mlýnem a vodou poháněným mlýnským kolem. Motivem pro vybudování této v současnosti turistické atrakce byla pověst o chudém mlynářském učedníkovi Krobotovi, který vyzrál na svého mistra - čaroděje a stal se sám zámožným, chudým pomáhajícím mlynářem. V jedné budově areálu je muzeum lužických krojů, pracovních, svátečních a svatebních. Podobně jako u nás se liší kraj valašský, slovácký nebo hanácký, má i Lužice regiony s různými kroji.

Po návratu do Zeissigu šla moje partnerka Renata s naší hostitelkou Heidi poklidit a nakrmit drobné zvířectvo na jejich statku - husy, kačeny, holuby, králíky a dvě prasata. Koně a krávy jsme poklidili s Heinzem až později. Já se mezitím díval na fotbalové utkání místních s mužstvem z asi deset kilometrů vzdálené vesnice. Naši, tedy zeissigští prohráli 4:1. Vinu na prohře měl děravý brankář, tři z těch čtyř branek bych chytil i já, a pak neschopný trenér. Sice je to Čech pocházející z Olomouce, ale nebyl jsem na něho pyšný, i když se trochu rehabilitoval, když

na tiskové konferenci po zápase prohlásil, že soupeř byl lepší. V dresu Zeissigu hrál černoš, lékař pocházející z Ghany pracující v nemocnici v Bautzenu. I v dresu soupeře hráli dva černoši a jeden Arab. Nedá se říct, že by tito cizinci, kromě postaršího Araba, byli lepší než místní. Lékař z Ghany vystudoval medicínu v Německu, německy uměl i nadávat, nevím, jaké profese byli cizinci soupeře, každopádně si myslím, že víc by je potřebovali doma v Africe. Oni však šli za lepším. Ale což naši mladí lékaři a inženýři neodcházejí na Západ také za lepším? Můžeme jim to zakázat? Holt se s tím musíme smířit a doufat, že ti, kteří k nám přijdou, budou asimilovatelní jako ti, které jsem viděl na fotbale v Zeissigu. I v Německu je situace podobná jako u nás. Jejich lékaři odcházejí také za lepším. Do Švýcarska nebo Ameriky, a tak můj kamarád Gerhard má lékaře ze Sýrie a jeho žena Bruni má lékařku ze Slovenska.

Po večeri formou švédských stolů, stejně bohaté jako předchozího dne, jsme seděli v areálu sportovního klubu skoro do půlnoci. K poslechu a tanci hrála hudba. Když začali hrát Annemarie - lužický šlapák, vytáhla mne k tanci i naše hostitelka Heidi, přestože byla teprve krátce po výměně kolena. Seděli jsme s přáteli našich hostitelů a bavili se o našich rodinách a úspěších jejich dětí. Mezitím nám hostesky nabízely různé druhy alkoholu, já však zůstal jen u piva, které jsem občas zazdil čtvrtkou slabé hruškovice. Nemohl jsem přece pít, když oba spolusedící jsou abstinenti a před sebou mají čistou vodu. Jestli oni nekonvertovali, ovlivnění tím syrským lékařem, k islámu. Ale když jsem viděl, s jakou chutí jedli grilovaného divočka, hlavní pochoutku večere, pochopil jsem, že za tím není islám ale jejich pevná vůle. Kde jsou ty doby, kdy jsme se s Heinzem opili, jak zákon káže. To nám alkohol rozvázal jazyk, mně s němčinou, Heinzovi se srbštinou. Opatrně jsem se zeptal, jak se dívají na dění kolem Chemnitzu a kolik je uprchlíků v blízké Hoyerswerdě, ve které je jak i od nich vím, hodně volných bytů, které opustili jejich uživatelé po sjednocení. Jeden řekl, že jich tam bude asi 400, druhý si myslí, že je jich tam asi 1500. Přisednuvší farmář Helmut řekl, že ho to nezajímá, má dost svých starostí, aby uživil rodinu. Štve ho, že v nedalekém Glóbusu prodávají hovězí maso z Francie a jeho čerstvé a kvalitní nevezmou.

V neděli ráno se rozhodl Heinz, že mi ukáže své hospodářství a pozemky mimo katastr Zeissigu, které má v pronájmu. Pachtovné je tam od 100 do 300 eur za hektar. Ke svým sedmi hektarům má propachtováno ještě šest. Vzhledem k nízké bonitě platí jen 100 eur. Jeli jsme na kolech asi 10 kilometrů a dojeli na kraj vesnice, kde za jednou usedlostí bylo čtyřhektarové pole obklopené lužním lesíkem. To mu pronajímá majitel, se kterým jsme mluvili, za flašku vína. Na části zpodmítaného pozemku měl pšenici a na sklizeň čekaly ještě brambory a krmná řepa. Víím, co ta sklizeň, která ho čeká, obnáší a řekl jsem, že to nemůže stihnout. Odpověděl, že to zvládne za jeden den za pomoci mužské části zeissigského tanečního sboru. S koňským povozem mu cesta na tento pozemek trvá tři čtvrtě hodiny a doma má ještě dva traktory. Doma mne vedl na sýpku, kde měl pšenici, ječmen a oves, ve stodole ještě vlečku pšenice na prodej. Výkupní ceny jsou srovnatelné s našimi. Ve sklepě má už sklizené brambory roztříděné na prodej a na krmení, nesklizené bude muset zakrehtovat. Na kolech jsme jeli kolem velkých lánů patřících LPG (naše družstva), která byla ponechána ladem. Je na to prý dotace asi 140 eur za hektar. Působí to velmi ponuře. Plevel, ze které vyčnívá občas kukuřice nebo slunečnice. Takových polí, často i padesátihektarových jsem po cestě

z autobusu viděl víc. Do listopadu se musí pole uklidit. Nevím, to hospodaření LPG ostře kontrastuje s hospodařením drobných farmářů. Heinzův mladší bratr Ervin, pracuje jako zásobovač a k tomu po práci hospodaří na 18 hektarech. Také on mne provedl po svém hospodářství, na kterém mne zaujal velkochov králíků. Na Vánoce má připraveno k dodání 150 králíků. Píšu o tom tak podrobně, abychom si uvědomili, že i v bohatém Německu není nic zadarmo, ale že se musí tvrdě pracovat.

Oficiální rozloučení proběhlo před obecním úřadem, kde jsou, podobně jako u nás u kapličky, vysazené mladé družební stromky. Starosta Zeissigu předal naší obci dar - dubovou družební lavici, na které se vyfotografovali pamětníci - Martin Kasper a Jiří Hřivna a po nich oba starostové. Starosta Zeissigu měl připravený projev, ve kterém vyslovil přání, aby družba mezi našimi obcemi dál pokračovala. Na to odpověděl náš starosta, který za dar poděkoval a vtipně, bez přípravy zhodnotil celé setkání a pozval místní k návštěvě Příkaz za dva roky, ale i dřív, např. již letos na příkazský vánoční jarmak. Byl jsem v tu chvíli na něho pyšný. Celý ceremoniál jsem nafilmoval a je u mne k dispozici. Po celé tři dny tlumočila sympatická paní, sestra manželky zeissigského starosty, profesionální filoložka angličtiny a španělštiny, češtinu se učí jako samouk, protože údajně žije s Čechem.

No, a pak se ve sportovním areálu odehrálo mezistátní utkání ve stolním fotbale mezi družstvy Zeissigu a Příkaz. První zápas vyhrály ženy z Příkaz, druhý zápas vyhráli muži z Zeissigu, takže se obě strany kamarádsky podělily. Já se mezitím bavil se syny našich hostitelů, kteří nás přišli pozdravit.

Po obědě a dojemném loučení jsme ve 14 hodin vyrazili k domovu, před osmou večer jsme byli v Příkazích. Za všechny účastníky se patří poděkovat organizátorům tohoto zdařilého setkání, zejména Jardovi Hrubému, Petrovi Bednářovi a „blondáku“ Čapkovi. Nesmíme se jako hostitelé za dva roky nechat zahanbit.

Váš Standa Kovář

TJ Sokol Příkazy na podzim

V poměrně teplém září jsme v sobotu 22.9.2018 uspořádali tradiční vinobraní. Počasí přálo o hodně více než vloni, a tak na letošní akci přišlo 325 platících účastníků. Vypilo se všech 250 l burčáku, všechno bílé i červené víno. K tanci hrála skupina ROXY, tančilo se skoro do tří hodin do rána. Zkrátka se nám akce vydařila na výbornou, za což vděčíme pořadatelům i účastníkům.

Na začátku října začalo cvičení mladších a starších dětí, které probíhá každé pondělí. Od srpna běží také fotbalové sezóny všech našich týmů, benjamínci už dohrávají 2. část turnajů své kategorie. Muži a dorost už také pomalu končí svou podzimní část, poslední zápasy se odehrají na konci října a pokud počasí dovolí, budou mít předehrávku jarního kola „A“ mužstvo a dorost ještě 3.11.2018 na venkovních hřištích. Po ukončení sezóny čeká ještě všechny fotbalová rozlučka. V sobotu 3.11.2018 se uskuteční pro naše benjamínky a žáky. O týden později 10.11.2018 bude pro muže a dorost. V sobotu 10.11.2018 proběhne nejprve brigáda na úklid hřiště a areálu před zimní pauzou. I na tuto akci, jako na každou, jsou především naši členové, srdečně zváni 😊

Další akce, které nás ještě čekají, jsou naplánovány na prosinec. V sobotu 8.12.2018 se uskuteční mikulášský volejbalový turnaj. O Vánocích, konkrétně 26.12.2018 na Štěpána nás čeká sportovní turnaj ve zdejší sokolovně.

Za TJ Sokol Příkazy Kateřina Hrubá

A-mužstvo, TJ Sokol Příkazy, podzim 2018

Soutěž v atletickém čtyřboji

SOUTĚŽ V ATLETICKÉM ČTYŘBOJI

Jako každý rok i letos jeli v sobotu 6.5.2018 naši mladí sportovci reprezentovat naši TJ v atletickém čtyřboji okresního kola na stadion ZŠ Heyrovského v Olomouci, který organizoval pro své členy RCSPV Olomouc (Regionální centrum sport pro všechny).

Odjížděli jsme v tomto složení: Alice Kozáková, Lucie Štědrá, Kristýna Hřivnová, Simona Dvořáková, Zuzana Dostálová, Markéta Krčmová, Klára Skácelová, Sára Vlková, Adam Kozák, Anna Pavlíčková, Lucie Dostálová, Adéla Krčmová, Luděk Skácel a Lukáš Šindelář. Děti byly rozděleny podle věku do jednotlivých kategorií. Jejich úkolem je co nejlépe zvládnout tyto 4 disciplíny:

Hod do dálky, skok do dálky, běh sprint (50 nebo 60m) a běh dálkový (300, 400 nebo 800 m). Žádná disciplína nebyla jednoduchá, konkurence velká, a proto museli všichni závodníci ukázat, co se v nich ukrývá. Start závodu byl v 9:00 hod. Nejlépe všechny tyto disciplíny ve svých kategoriích zvládli:

Adam Kozák – 1. místo, porazil všechny své soupeře s velkým náskokem, Simona Dvořáková – 4. místo, Lucie Štědrá – také 4. místo a Alice Kozáková – stejně jako její bratr bezkonkurenční 1. místo. Jako celá Tělovýchovná jednota Příkazy jsme se umístili na 2. místě v okrese.

Tímto úspěchem postoupil Adam Kozák a Alice Kozáková do krajského kola soutěže, které se konalo 14.5.2018 na atletickém stadionu v Přerově. Zde už reprezentovali nejen naši TJ, ale i okres Olomouc. Alice se bohužel nemohla zúčastnit, tak ji zastoupila naše další závodnice Lucie Štědrá. Sešla se tu ještě větší konkurence než v Olomouci, a o to byla větší tréma. Start závodu byl taktéž v 9:00 hod. S velkým úspěchem se podařilo našim závodníkům vydat ze sebe to nejlepší a závod zakončili s tímto umístěním.

Nejlépe si vedl opět Adam Kozák, který se ve své kategorii umístil na skvělém 2. místě. Lucie Štědrá se umístila na 6. místě, což je také skvělý úspěch. Všichni byli rádi, že už mají vše za sebou a těšili se domů. Byl to opravdu náročný, velmi parný den.

Adam Kozák automaticky postoupil dále do republikového kola atletického čtyřboje, které se konalo 21.5.2018 ve 150 km vzdálené Třebíči. Tohoto závodu se bohužel rozhodl nezúčastnit.

Moc velká gratulace všem našim závodníkům! Jsme velice rádi, že se v dnešní době najde i mládež, která má zájem sportovat! Je to i velká motivace pro ostatní děti, že si mohou vyzkoušet svoji zdatnost a dovednost s ostatními soupeři z jiného kraje. Musí se ale na takové závody připravovat! Věříme, že se v příštím roce najde více takovýchto skvělých nadšených sportovců, jako máme doposud.

R.S.

BENEFICE PRO SÁRINKU

Stejně jako jsme zde před časem děkovali MUDr. Andree Adamcové za uspořádání peněžní sbírky, rádi bychom vyjádřili naše poděkování všem, kteří se podíleli na benefičním koncertu pro naši dceru Sárku.

Koncert „Benefice pro Sárinku“ se konal v neděli 23.9.2018 ve velkém sále Záloženského domu v Příkazích a dopadl nad všechna očekávání. Vybraná částka 155000 Kč vypovídá mnohé o sounáležitosti občanů naší obce, kterým touto cestou VELMI DĚKUJEME.

Vybranou částku použijeme na ABA terapii, výživové doplňky a terapeutické pomůcky pro dceru.

Velké díky patří především Mgr. Karin Lakomé, bez které by se tato akce vůbec nekonala. Byla iniciátorkou a organizátorkou celé akce, přípravě i samotné realizaci koncertu věnovala v průběhu několika měsíců spoustu volného času a úsilí.

Dále děkujeme všem ostatním, kteří se zdarma a ve svém volném čase podíleli na přípravě a samotné realizaci akce: Mgr. Karin Lakomé, Mgr. Petrovi Kocourkovi MBA, Lence Dítětové, Květě Hojné, Lence Pěčkové, Jarmile Hřivnové, Žanetě Janíčkové, Jiřímu Hřivnovi, Ivetě Lukešové a členkám senior klubu.

Velký dík všem účinkujícím, kteří vystoupili bez nároku na honorář a věnovali nám své nedělní odpoledne. Všichni byli skvělí a koncert byl úžasným kulturním zážitkem.

V neposlední řadě chceme poděkovat obci Příkazy za zapůjčení velkého sálu Záloženského domu k uspořádání tohoto koncertu.

Dále pak chceme poděkovat za mimořádný finanční dar panu Miroslavu Spurnému - PRESBETON NOVA s.r.o., který se svou rodinou přispěl 35000 Kč., fa ELEKTROLINE a.s. -15.000Kč, MND DRILLING A SERVIS -10.000 Kč, Radku Krejčíříkovi -10.000 Kč, Petru Bednářovi -5.000 Kč, Aleně Paluskové -5.000 Kč.

A samozřejmě upřímně děkujeme všem, kteří akci navštívili a finančně přispěli, ať už zakoupením vstupného nebo občerstvením. Děkujeme i těm spoluobčanům, přátelům a známým, kteří se akce nemohli zúčastnit, ale přesto zaplatili vstupné nebo zaslali peněžní dar na speciálně zřízený transparentní účet.

Děkujeme, že jste pomohli Sárince udělat další krok na její obtížné cestě životem...

Radek a Petra Dostoupilovi

Přijďte si s námi užít lampionový průvod, zakončený přivítáním svatého Martina

LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD ZA SV. MARTINEM

pátek 9. listopadu 2018

- Sraz v 16:30 u školy
- Poté lampionový průvod směr sportovní areál Sokola Příkazy
- Od 17:15 přivítání sv. Martina na bílém koni

Občerstvení zajištěno

Nezapomeňte si lampiony.

Obec Příkazy Vás zve na

PŘEDVÁNOČNÍ PŘÍKAZY

v sobotu dne 1. 12. 2018

na návsi a v Záloženském domě
Vánoční jarmark po celou dobu trvání akce

- k dobré náladě zahraje country kapela WAGON
- čeká nás vystoupení děti z MŠ a ZŠ
- rozsvítíme vánoční strom
- večer budeme svědky posledního vystoupení skupiny ASTEOR v Příkazích

Bohaté občerstvení připraví místní spolky

*Zabíjačkové speciality, zvěřinový guláš, bramboráky,
langoše, vánoční cukroví,
několik druhů vánočního punče a jiné nápoje*

NOVÉ VODOVODNÍ PŘÍPOJKY

Vyzýváme všechny spoluobčany, kteří si v těchto dnech zhotovují novou vodovodní přípojku ke svému domu, aby si na obecním úřadě podali žádost k proplacení části nákladů na její zhotovení. Máte na to zákonný nárok!

Žádost napište volnou formou a k ní přiložte fakturu od zřizovatele přípojky, tedy společnosti Moravská vodárenská a. s.

Vaši žádosti bude vyhověno po projednání na obecní radě.

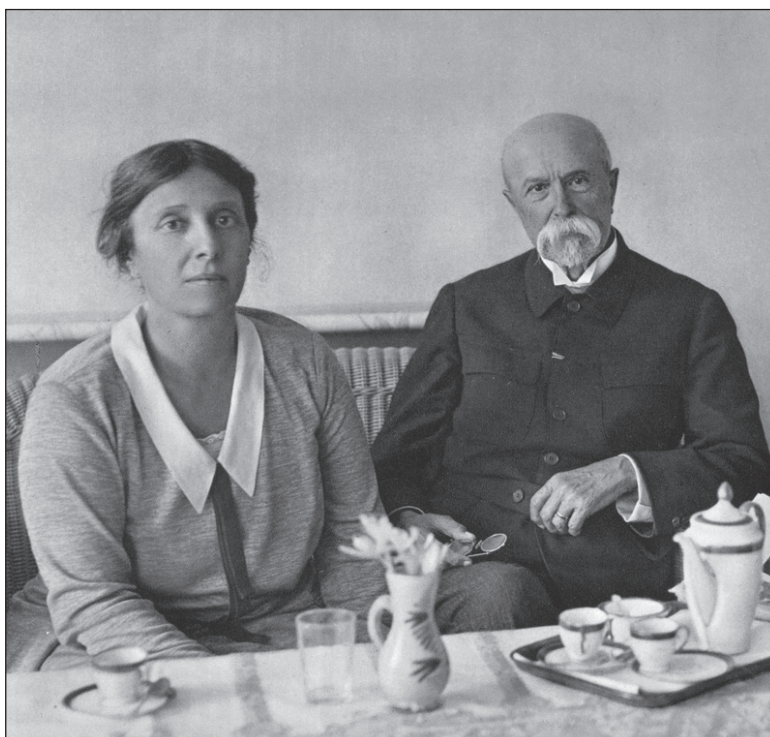
Uzávěrka příštího čísla: 10.12.2018

OSLAVY STÉHO VÝROČÍ VZNIKU SAMOSTATNÉ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

U příležitosti stého výročí vzniku republiky vás zveme:

- * v sobotu 27. října na dosazení stromů v památné lipové aleji v Příkazích. Sejdeme se v 9.00 u pekárny. Rýče, lopaty a dobrou náladu s sebou;
- * v neděli 28. října v 9.00 k uctění památky a položení věnců u Pomníku padlým na Hynkově a vysazení lípy Republiky na Hynkově;
- * v neděli 28. října v 11.00 do slavnostního průvodu od SOCHY SVOBODY k uctění památky a položení věnců u Památníku padlým u kaple sv. Cyrila a Metoděje.

Spolkové či hanácké kroje vítány.

Prezident T. G. Masaryk s dcerou dr. Alicí Masarykovou

T. G. Masaryk a Příkazy

V letošním roce si připomínáme sto let od vzniku Československa. Průběh událostí z roku 1918 nám historici ožívají v různé formě již od počátku roku. Nedílnou součástí těchto oslav jsou vzpomínky na zásluhy hlavního zakladatele Československého státu a od roku 1918 prvního prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka.

Při této příležitosti musím připomenout sepjatost Masaryka s naší vesnicí a navíc i několik dalších zajímavostí z té doby.

V Příkazích měl Masaryk velkého přítele, profesora Víta Hřivnu, kterého dvakrát navštívil a několik dnů zde pobýval na gruntě č. 66. O vzniku spojenectví a přátelství seznámila příkazské občany již v roce 1990 MUDr. Marie Nekulová, dcera profesora Víta Hřivny. Bylo to při příležitosti oslav 140. výročí narození T. G. Masaryka. Protože byly nalezeny další historické dokumenty zaznamenávající spojitost těchto dvou mužů, chtěl bych čtenáře s nimi seznámit. MUDr. Marie Nekulová (1911 – 2003) jistě o nich věděla, ale ve svých písemnostech uvedla jen vzpomínky nejdůležitější.

Vít Hřivna (1867 – 1936) po maturitě na Slovanském gymnáziu v roce 1885 a absolvování Karlovy univerzity nastupuje na místo vyučujícího suplujícího profesora řečtiny a latiny a to v letech 1892 – 1897. V roce 1898 – 1908 přechází na vlastní žádost již jako skutečný profesor do Valašského Meziříčí. Poté se vrací zpět do Olomouce a v době 1920 – 1925 je ředitelem Slovanského gymnázia.

V roce 1895 se oženil s Boženou Černochovou, dcerou známého lékaře. Bydleli v nejvyšším patře hotelu Národní dům. Narodily se jim čtyři děti (Božetěch 1896, Vít 1898, Eva 1901, Marie 1911).

Již v období působení ve Valašském Meziříčí byl velkým zastáncem masarykovského smýšlení, které se snažil přenést mezi své studenty a část obyvatel Valašského Meziříčí a okolí. V roce 1907 se konaly volby do Vídeňského sněmu. Profesor Hřivna se stal členem volební komise ve valašském obvodu a z toho titulu měl možnost příznivě ovlivňovat zvolení kandidáta Masaryka do sněmu, což se podařilo.

Jak a kdy se setkali? V Příkazích někteří v tomto méně znalí lidé tvrdili, že seznámení proběhlo na Karlově univerzitě, kde Vít Hřivna studoval. Ve skutečnosti byl sice žákem Masarykovým, ale osobně se na vysoké škole nesetkali.

Jiné zjištění v tomto příběhu jsem získal po přečtení písemností uvedených pod názvem T. G. Masaryk a Olomouc. Autorem těchto spisů, vydaných v roce 1937, tedy v době, kdy zemřel prezident Osloboditel (14.9.1937), byl tehdejší starosta Olomouce Dr. Richard Fischer. Dr. Fischer zde popisuje následující: „Když profesor Masaryk cestoval na Valašsko, často se zastavoval v Olomouci.

Bydlel a stravoval se v Národním domě. Zde se setkával s lidmi z tzv. Pokrokového politického spolku. V tomto seskupení byli známí občané Olomouce, mezi nimi i Vít Hřivna. Mluvílo se zde o běžných politických a kulturních problémech a hlavně o nutnosti zapojení do nově vznikající lidovo-pokrokové strany.“

Na pozvání manželů Hřivnových přijel Masaryk do Příkaz dne 4.8.1905 a pobýval zde dva dny. Podrobněji o této návštěvě psala MUDr. Marie Nekulová v roce 1990.

Druhá návštěva se uskutečnila v roce 1911; o té se chci zmínit podrobněji. Profesor Masaryk s chotí přijeli na pozvání mlynáře Antonína Tymicha ze Lhoty u Nákla (asi nynější pila). Seznámili se na výletě na Radhošti. Velká smůla byla ta, že zrovna v této době měli u Tymichů tyfus, takže se manželé Masarykovi ubytovali u Hřivnů v Příkazích.

V této době vstupuje do příběhu Jan Vaca. Národní demokrat, poslanec Jan Vaca (1871 – 1931) hospodářící na gruntě č. 81 vzpomíná na pobyt Masaryka v Příkazích takto: „S profesorem jsem přišel do styku jako přísedící zemského výboru. Z této doby jsem věděl, že Masaryk má velký zájem poznat způsob hospodaření v Příkazích, zřejmě asi z první návštěvy v roce 1905. V den, kdy přijeli Masarykovi do Příkaz, požádal jsem profesora, jestli by večer promluvil k příkazským občanům něco o svých filozofických názorech a o současné politické situaci. Přednáška se konala v hostinci (ve staré radnici) při značné účasti a zájmu posluchačů. Druhý den jsem pozval manželé Masarykovy na oběd. Ještě před obědem jsme si v zahradní besídce „zapolitizovali“. Bylo to besedování, vlastně přednáška, ve které mi vyložil své názory a já jsem získal z tohoto mnoho poznatků. Po obědě přišli na posezení i Hřivnovi a v příjemném povídání minuly krásné a nezapomenutelné chvíle. Ještě odpoledne jsem seznámil profesora s nově provedeným scelováním polí příkazského katastru. Tomu se tento způsob velice zalíbil a divil se, že jinde se přistupuje k scelování pozemků s obtížemi a nepochopením. V pozdním odpoledni jsme se vydali na návštěvu některých selských hospodářství. Byl jsem překvapen, jaké má Masaryk odborné znalosti o zemědělství a jak citlivě hovořil s hospodáři o jejich problémech.“

Mimochodem chci připomenout, že vysoká úroveň v zemědělském hospodaření v Příkazích na počátku 20. století přispěla ke vzniku dobytčářského družstva. Sídlo mělo v budově č. 33. Pokrok v chovu skotu a prasat byl také ten, že v roce 1912 (převzato z odborného časopisu *Náš chov*) byla zavedena kontrola užitkovosti u krav. V této činnosti byl jedenkrát měsíčně prováděn odběr vzorků mléka za účelem zjištění množství nadojeného mléka a také obsahu tuku. Z tohoto poměrného vzorku byla

vypočítaná roční doživost a obsah tuku byl rozhodující pro výši nákupní ceny. Také od nejlepších krav byl prováděn výběr mladých telat k dalšímu chovu. Odběr vzorků byl svěřen kontrolním asistentům z brněnského ústavu pro chov dobytka.

Ještě jednu zajímavost chci zmínit, a to z vyprávění zahradníka Jindřicha Dvořáka z Nákla, jehož otec byl zahradníkem u poslance Jana Vaci. Ten hovořil, že v den příkazské výstavy (poslední neděle v květnu) byly u Vaců podávány na oběd rané brambory, což je i v dnešní době málo vídané, pokud nejsou dodávány z jižních zemí nebo z fóliovníků.

Příkazím byla věnována jedna kapitola v knize s názvem *Žil jsem zbytečně*. Jejím autorem je Jiří Hejda, člověk všestranně činný v různých pracovních oborech. Prožil životní tragédii. Byl odsouzen v procesu M. Horákové na doživotí. Jmenovaný pracoval na počátku 20. let jako novinář u poslance Vaci. Redakci měl v Olomouci ve vile Primavesi u Michalského výpadu. Vilu koupil Vaca pro potřeby cukrovarů. Jiří Hejda v knize vzpomíná, že často jezdil do Příkazu jako průvodce nesčetných návštěv, zejména cizinců. Byl svědkem jejich obdivu vyspělosti místního hospodaření. Když přijeli zemědělci z Dánska, ze země již tehdy špičkové zemědělské produkce, mezi sebou hovořili, že se asi nacházejí v některé městské části Olomouce. Když byli pohoštěni v „Reprezenťáku“ a vystoupili na rozhlednu Záloženského domu, poznali, že jsou uprostřed Hané, všude dokola jen a jen samá pole. Dědina roubená zahradami, osázená hruškovými alejemi, čisté chlévy, všude pořádek, zjevný blahobyt. Škoda, že v té době nebyla zavedena soutěž Vesnice roku.

Příkazští občané měli možnost přivítat další vzácnou návštěvu a sice Masarykovu dceru Dr. Alici Masarykovou. Bylo tomu pravděpodobně na konci 20. let, kdy jako předsedkyně Československého červeného kříže se v Olomouci zúčastnila několikadenního zasedání. Při této příležitosti chtěla navštívit vyspělou dědinu Příkazy a prohlédnout si některá selská stavení. Organizátorkou tohoto byla Božena Hřivnová. Protože paní Božena byla nejen kamarádkou, ale i do přízně s mojí stařenkou Ludmilou Hřivnovou (1885 – 1965), byla dohodnuta exkurze, kromě jiných gruntů i na náš č. 75. Spřízněny byly přes manžela Ludmily, mého stařečka Jarolíma Hřivnu (1878 – 1955), který byl bratrancem Víta Hřivny. Z vyprávění mých prarodičů si pamatuji následující: Návštěva byla dohodnuta na odpoledne. Po asi dvoudenní přípravě na přivítání vzácného hosta byly vybičeny chlévy a uklizeny hospodářské budovy. V den návštěvy zbývalo jen očistit, omýt dveře do chlévů. Došlo však ke změně, a to, že Dr. Alice Masaryková se dostavila již před polednem, kdy úklid ještě nebyl dokončen.

V získání dalších poznatků přispěla návštěva profesora MUDr. Josefa Nekuly CSc., který je vnukem Víta Hřivny.

Během rozhovoru na obecním úřadě jsme si upřesnili některé skutečnosti, týkající se vzájemných vztahů mezi profesory Masarykem a Hřivnou. Při této příležitosti jsme navštívili příkazskou kapli, zastavili se u kamenné desky vsazené do smuteční zdi u jména Božetěch Hřivna (1896 – 1920). Tento padlý hrdina v 1. světové válce byl strýcem profesora Nekuly. O jeho krátkém, ale velmi činném životě napsala jeho maminka Božena Hřivnová úvod v útlé knize nazvané *Božetěch Hřivna student – legionář*. Publikaci uspořádal rovněž známý legionář profesor Bohumil Nypl, včetně čtrnácti dopisů, které Božetěch poslal rodičům z Ruska. Pro zajímavost byla tato kniha vydána v březnu 1939, tedy v době, kdy byla naše republika obsazována nacistickým vojskem. Její pozdější vydání by nebylo již uskutečnitelné.

S univerzitním profesorem Nekulou jsme navštívili dům číslo 66, který byl rodištěm jeho dědečka Víta Hřivny. Návštěvu nám umožnila nynější majitelka Ing. Olga Žáková. Vzájemně jsme se informovali, jak se z bývalého gruntu postupně provádí přestavba na moderní vesnické bydlení.

Dům číslo 66 zdědil po rodičích druhý syn Víta Hřivny, taktéž Vít, který se původně chystal na převzetí a uvedení gruntu do provozuschopnosti. V době první republiky byl v pronájmu. Mladší Vít vystudoval zemědělskou školu, ale jeho myšlenky jej svedly k jiné profesi, a to stát se advokátem.

V roce 1945 – 1948 zde občas bydlela Božena Hřivnová. Zimní prázdniny zde trávil Josef Nekula, se kterým jsem chodíval bruslit na Prášilův rybníček. V tomto období zde asi dva roky bydlela rodina mladšího Víta Hřivny s třemi dcerami. Nejstarší Eva absolvovala první třídu Obecné školy v Příkazích. Důkazem je společná školní fotografie z roku 1947. Na druhorozenou dceru Boženu vzpomíná moje sestřenice Eva Dlapková – Hřivnová, že se navštěvovaly a byly v dobrém kamarádském vztahu.

V závěru článku chci poznamenat, že jsem měl v úmyslu seznámit čtenářskou veřejnost s několika dalšími lidmi, kteří byli úspěšní ve svých profesích a kteří měli vztah k naší obci. Ať to byla ta nejvyšší osobnost Československé republiky, rodáci, lidé moudří s vysokou inteligencí či úspěšní hospodáři. Ti všichni přispěli k tomu, že Příkazy si vysloužily honosný název „Příkazy, bohatá hanácká dědina“.

Mé poděkování patří profesorovi MUDr. Josefu Nekulovi CSc., Dr. Pavlu Pospěchovi, Josefu Škrabalovi, Ing. Olze Žákové a Karlu Johannesovi za pomoc při získání některých historických dokumentů, které mě inspirovaly k napsání tohoto článku.

Jiří Hřivna

Hanáci u pana prezidenta

Když jsme pátrali po stopách návštěvy pana prezidenta T. G. Masaryka v Příkazích, celkem náhodou, díky naší sousedce Ing. Olze Žákové, se mi dostal do rukou vzácný svazek dokumentů, výstřížků z novin, různých sborníků a vzpomínek s názvem „Rodáci i nerodáci, aby nezapadli v zapomnění“, který uspořádal a sepsal pan Boleslav Vaca.

Tento svazek obsahuje spoustu zajímavých statí o významných osobnostech naší obce:

Josef Vysloužil - průkopník hospodářského pokroku a rolnické svépomoci na Hané, František Kropil - zakladatel známých výstav hospodářského zvířectva v Příkazích, Jan Vaca - zemský poslanec a starosta obce a mnoha dalších.....

Jistě by bylo dobré, abychom se k připomenutí těchto osobností zase po čase v našem občasníku vrátili.

V kapitole T. G. Masaryk a jeho přátelé z Hané se nachází vzpomínky paní Boženy Hřivnové, manželky profesora Víta Hřivny, jak se v Příkazích pekl chleba a posílal panu prezidentovi do Lán.

Z textu vzpomínek paní Hřivnové je vidět, jaké pěkné přátelství mezi panem prezidentem Masarykem, dr. Alicí Masarykovou a Hřivnovými panovalo: (citace ze vzpomínek)

„Na jaře r. 1926 dostala jsem velký doporučený list. Byl z jižní Francie - od dr. Masarykové. Vraceli se z Jerusalema. Psala o dojmech odtud: Bylo to „krásné, ale chudé“. Ale pro vyličení cesty dr. Masaryková nepsala. Psala k vůli otci, jak prý otec vzpomíná na moravský domácí chléb, a že se obrací na mne, jestli bych jim ten domácí moravský chléb nemohla v Příkazích opatřit. A týdně jeden velký pecen posílat do Lán do té doby, než pojedou do Topolčánek? Potom že už si to nějak zařídí. Že ona sama umí chleba péci, byla vždy činná při pečení o prázdninách v Bystřici u Turč. Sv. Martina, ale to nebyl moravský.

Ó milí čtenáři, už vidím, jak jsem ve vašich očích vyrostla. I ve svých. Byla jsem plna nadšené starosti a odvahy. Nic mne nenaplnilo obavou, že všechny selské chlebové peci po dědině jsou zbořeny a že Příkazy i okolí zásobuje chlebem velká rolnická družstevní parní pekárna - však půjdu po dědině a pec ještě najdu. Pak jsem slyšela, že i v proslavených vdolečkových pecích byl by se dal péci chléb, ale to jsem tenkrát nevěděla jaké má zvláštní znaky domácí moravský chléb. Vždyť jsem hned věděla, ke komu půjdu, na koho se obrátím o radu. K paní Svozilové!

A tak jsem tam tedy šla. Paní Svozilová se posadila na lůžku, naslouchajíc mému čtení dopisu dr. Masarykové. A řekla: Máme ve výměně ještě pec. Chcete-li, může se ten chléb péci u nás. Kdo byl raději než já! Ujednáno, uděláno. Pan Svozil zajel do Věsky pro režnou mouku. Poslala jsem

mlynáři psaní, pro koho ta mouka je, ať dá spravedlivou. Nevím, co mlynář říkal, ale dle mých obav poslal mouku příliš bílou, na domácí chléb. Paní Svozilová však tvrdila, že na Hané nikdy černého chleba nemívali. A domácí že musí být neslaný a nekmínovaný. Tak oni vše obstarali. Pan Josef Svozil z čís. 69, starý již hospodář, rozšafný a dlouholetý starosta obce a po více než čtvrt století starosta Sokola v Příkazích, sám osobně, nikomu té práce nesvěřiv, tu pec vymetl, vyčistil a vymazal - ale dověděla jsem se náhodou, jak byli oba s jejich Terezou celí černí, když se upravovala pec a místnost, dlouho již neužívaná. Pak se ponejprv upekla chléb na zkoušku, a pak - pak--- Pak se pekl opravdu.

A tak většinu obstarali Svozilovi. Já ze své strany jen jsem přišla s čistým ubrusem, pečlivě zabalila jeden vyvolený ze tří pecnů, rukama se ho nikdo nedotkl, doma dala do připravené, ohoblované bedničky o průměru 45 cm, do bílého papíru a poslala dr. Masarykové do Lán. I na poštu jsem ho vždy osobně dopravila. Pan poštovník Procházka, který sestavil mi nejlepší poštovní spojení, vzal rovněž bedničku s jiným pohybem než běžný balík, a zvlášť postavil. Tak posílali jsme v pátek, v sobotu byl v Lánech. Vzpomínala jsem pořád: teď jede pecen - už tam bude - a teď- čtla jsem v novinách - teď jede pan prezident. A takové bylo naše básnění a dělení chleba: ta pec byla na tři pecny, tři se upekly, jeden nejpěknější panu prezidentovi, jeden Svozilům a jeden nám.

Brzy přišla zpráva od dr. Masarykové, poněkud starostlivě očekávaná, že chléb z Příkaz jim velmi chutná, a že vzpomínají nás všech při něm. Dr. Masaryková psala, že nechce zůstat dlužna, ale že nezaplatí „studenými groši“, že něco jiného se najde

Za plného souhlasu paní Svozilové odpověděla jsem, že bychom Svozilovi i my, byli velice zarmoucení, kdyby to jakkoliv minili opláceti a nepřijali chléb „ctí a darem“. Že ať věří, že nám působí živou radost, za kterou my jsme vděčností povinni. Jen když chutná!

Naše nadšené vzrušení nad chlebem dlouho netrvalo. V novinách jsem čtla, kdy p. prezident jede do Topolčánek, a podle toho pekli jsme poslední chléb. Dr. Masaryková dala vždy bedničky mně zpět poslat, aby vždy nemusely být nové. Z Topolčánek poslala lístek s pohledem na zámek, a tím domnívala jsem se pevně, že naše spojení Příkaz s rodinou pana prezidenta ukončeno a vyřízeno. A ono nebylo! To hlavní teprv přišlo!“

(redakčně zkráceno, pokračování v příštím čísle)

J. Škrabal